S. D. N. D. PAVLI

DIVINA PROVIDENTIA

PAPAE. III.

Bulla

DECLARATORIA SVSPENSIO-
nis Sacrosancti generalis Concilij, &
Reuocationis Legatorum, vsq; ad
aliud tempus per S. S.
declarandum.

PAVLVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI AD FVTVRAM REI MEMORIAM.

ET SI CVNCTIS quidem in rebus conficiendis, si illæ statuto tempore terminari nequeunt, temporis opportunitatem attendere expedit, id tamen in grauioribus Reip. Christianæ causis, & negocijs, & per Ro. Pont. cum ad eum ipsorum negociorum explicatio pertinet, maxime conuenit obseruari, vt per opportunitatem ipsam eadem negocia prosperum valeant habere successum. q̃ enixe Nos semper æcumenici & generalis Concilij celebrationem concupiuerimus, et quo propterea studio & animi sollicitudine huic rei, ac inter Christianos Principes paci & concordiæ incubuerimus, tot labores per nos (præsertim cum ea de causa Niceam nos contulimus) suscepti, tot Nuncij et Legati ad eosdem Principes propterea à nobis missi, tot super ea re à nobis ad illos datæ litteræ. Totiens per nos deniq; in dictum Concilium huiusmodi, totq; Prælatis & alijs, qui ad illud uenire tenentur, ut omnino accederent, transmissa mandata & hortatio-

nes reddunt testimonium ueritatis. Concilium.n. ipsum Mantuæ primo, deinde Vicentiæ, ad quam propterea tres à latere nostro ex venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium numero Legatos misimus, & nouissime tridenti per nostras litteras sub Dat. Romæ apud sanctũ Petrum.xi.Calen̄.Iunij. Anno Incarnationis Dominicæ. M.D.XLII. In quibus ne idem repetamus, cur in Mantuan̄.& Vicentin̄.Ciuitatibus prædictis Concilium huiusmodi celebrari nulla ratione ualuerit, explicauimus, ad Calen̄.Nouembris quæ proxime præterierunt incipien̄. et prosequen̄. & Domino adiuuante ad ipsius gloriam, & laudem, ac Christiani totius Populi salutem absoluen̄. indiximus, annunciauimus, & conuocauimus omnes ex omnibus locis tam Venerabiles Fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, quàm dilectos filios Abbates, & alios quoscunque, quibus iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus residendi, & sententias in eo dicendi permissa potestas est, requirentes, hortantes, & admonentes, ac eis in vim Iuramenti Nobis, & Sedi Apostolicæ prædicti, & virtute sanctæ obedientiæ, ac sub certis tunc expressis pœnis, mandantes, ut ipsimet, nisi forte iusto detinerentur impedimento, aut per suos Procuratores, & Nuncios huic sacro Concilio omnino addesse, & interesse deberent, necnon Charissimos in Christo filios nostros Carolum Imperatorem semper Augustum, & Franciscum Francorum Regem Christianissimum

nissimum cæterosq; Reges, Duces, & Principes Christianos, ne Dei causam et negocium desererent. Sed ipsimet ad sacri huiusmodi Concilij celebrationem uenirent, et si uenire non possent saltem graues Viros Legatos, cum auctoritate, qui personam Principis sui & prudentia, & dignitate possent, in Concilio referre, mitterent, curarentq;, ut ex suis cuiusq; Regnis et Prouincijs, Episcopi, & Prælati sine tergiuersatione & mora ad Concilium proficiscerentur rogauimus, & obsecrauimus, sperantes æcumenici Concilij celebrationem huiusmodi, ad quam pro agri Dominici purgatione, sæpe antea deuenire (vt præfertur) frustra conati eramus, eo saltem tempore Dei benignitate, ac clementia omnino successuram esse. Litterisq; nostris prædictis publicatis, cum postq; Nuncios nostros speciales pro pace inter dictos Principes tractanda destinaueramus, odia & simultates inter eosdem Principes augeri, & iam cum ab vnoquoq; eorum per alterum ab inducijs nostro interuentu Niceæ inter eos factis discessum esse prætenderetur, arma tractari & bellum moueri cerneremus. Duos summæ auctoritatis Viros inter cætera animi ornamenta pacis studiosissimos S. R. E. Cardinales a latere Legatos ad eosdem Carolum Imperatorem, & Franciscum Regem misimus. Qui ipsis nostro nomine in quæ pericula ex eorum discordijs vniuersa Resp. Christiana breui esset uentura, exponerent, eosq; per uiscera Domini. N. Iesu Christi ad pacem inter se mutuo complecten-

dam, & Remp. Christianam a tot, tantisq imminenti-bus periculis liberandam quam maxime possent hortarentur. Ac appetente iam die, pro qua (ut praefertur) Concilium indixeramus, quum in eodem proposito, & desyderio il-lud omnino celebrandi persisteremus, dilectos filios no-stros Petrumpaulum sanctae Balbinae Parisium, & Io. sancti Vitalis Moronum, Titulorum Presbyteros, ac Re-ginaldum sanctae Mariae in Cosmedim, tunc sanctorum Nerei, & Archilei Diaconum, Polum, nuncupatos. S. R. E. Cardinales nostros et dictae Sedis Legatos de la-tere summae uirtutis, doctrinae, & auctoritatis Viros ad ipsam Ciuitatem Tridentinam, ut Episcopos, Praela-tos, & alios ad Concilium uenientes exciperent, atq ea quae ad Concilij celebrationem huiusmodi necessaria essent, seu opportuna facerent, destinauimus. Necnon quam plures ex eisdem Praelatis, singulis ad illos nostris datis litteris admonuimus, ut frequentes Concilio huiusmodi interesse uellent. Demum cum spe pacis per dictos Legatos no-stros inter eos componenda ex ijs quae ab eisdem Legatis acceperamus, fere destitueremur, ne quod reliquum erat in facultate nostra omitteremus, praefatos Carolum Im-peratorem, & Franciscum Regem diuersis nostris ad eos datis litteris hortati sumus, ut pro concilianda inter eos aliqua concordia Nobiscum in aliquo cõmodo loco ad quem aetati nostrae non parcentes, nos profecturos esse polli-cebamur, conuenirent, utq desyderium nostrum Pacis,

Colloquij, et Concilij celebrationis huiusmodi re ipsa comprobaremus, è nostra propria Sede profecti Bononiam venimus, vt motis (quod sperabamus per appropinquationem nostram) ipsorum Principum animis, concordiæ, statui, celebrationiq; ipsius concilij securius, & feruentius instari, & fluctuanti Reip. Christianæ aliquid salutare remedium afferri posset. Iterumq; post aduentum nostrum huiusmodi Prælatos prædictos per diuersas alias nostras litteras admonuimus, vt exemplo quamplurium Prælatorum, qui ex Vrbe nostra ad locum concilij de mandato nostro se contulerant, ad illud accedere amplius non tardarent. Cum autem dicti Carolus Imperator, et Franciscus Rex suorum Regnorum, & dominiorum tuitioni intenti, cui se propter vigentia inter ipsos bella vacare opportere asserebant, nobiscum conuenire recusauerint: ac licet postmodo Petruspaulus, & Iohannes, ac Reginaldus Cardinales, et Legati prædicti, pro prædicto concilio ad ipsam ciuitatem accesserint, ac inibi sex menses & vltra, non sine aliqua dictæ Sedis indignitate expectando permanserint. Nihilominus præter eos, qui ex Alma Vrbe (vt præfertur) venerant, admodum pauci Prælati inibi conuenerint: Quinimmo sicut prouinciarum diuersitas affert diuersimode se excusauerint, & alij bellorum motus. Alij itinera non tuta, ac viarum pericula. Alij diuersa alia impedimenta attulerint. Nos propterea prædictos P. Paulum, & Reginaldum Cardinales, & Le-

gatos, vt ab eis, quo in statu res essent, & quid super celebratione concilij sperari posset, intelligeremus, accersiuimus. Cumque eundem Carolum Imperatorem Germaniam petere, & per Italiam iter facturum esse intelligeremus, Nos apud eundem Carolum Imperatorem, cum quo in Oppido Busseti conuenimus, tam per nos ipsos, quam per Venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales, qui tunc nobiscum aderant, pro pace huiusmodi omni cura, & diligentia, quod etiam cum praefato Francisco Rege nō minori studio antea pluribus litteris egeramus, institimus. Cum vero nihil hactenus proficere potuerimus, & a P. Paulo, & Reginaldo Cardinalibus, & Legatis praedictis, ac ex praefati Ioannis Cardinalis, et Legati, necnon caeterorum Praelatorum in dicta ciuitate Tridentina existentium litteris. Quorum ferè singulorum super ea re sententiam exquisiuimus, cognouerimus, & nos ipsi clare perspiciamus, vigentibus tot in locis inter eosdem Principes bellis, ac Immanissimo Turcharum Tyranno cum validissimo exercitu Vngariae Regnū inuadeñ. eiusque copiosa, & munitissima classe iam mare inferum ingressa, cuius conatibus quantum vires nostrae (licet impares) suppetent, resistere (vt tenemur) intendimus, non posse ad praesens (Domino forsan ob peccata nostra sic permittente) nostram super huiusmodi concilio intentionem impleri. Quinimmo eandem actionem concilij in alud opportunius, & commodius tempus, quo dignitas & frequen-

tia

tia concilio, & Reip. Christianæ præsentior salus afferri possit, differendam esse, sperantes ex Dei bonitate, & misericordia post tenebras lucem, & aliquando tandem, quod breui futuram speramus, & optamus concilium ipsum celebrari posse. Volentes interim generalem Christianorum defensionem a periculis (propter Infidelium Mare et Terram infestantium impetus) imminentibus, quantum in nobis erit procurare, & Almæ Vrbi Sedi nostræ, ac orbis capiti omniumque præsidio. Quæ nobis ab ea diutius absentibus, ob ipsorum Infidelium incursiones non leue periculum subire posset, nostra præsentia, quod necesse est, cæterisque præsidijs succurrere; ac conscientijs, et commoditatibus prælatorum, qui ad ipsum concilium venire tenentur, ne propter ipsius concilij celebrationis incertitudinem, molestia aut incommodo afficiantur, paterna charitate consulere, habita super his cum eiusdem fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione; de eorum consilio & assensu, celebrationem concilij huiusmodi vsque ad aliud opportunius, & commodius tempus per nos declarandum, Apostolica auctoritate tenore præsentium suspendimus, & suspensum esse nunciamus; ac pœnas contra Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & alios in posterioribus litteris indictionis concilij huiusmodi comprehēsos inflictas, vsque ad tempus prædictum, quo concilium ipsum omnino prosequi intendimus, relaxamus. Necnon eosdem P. Paulum, et Reginaldum

Cardinales, Legatos, ac Io. Cardinalem, & Legatum præfatum ab eodem Concilio ad Nos, & Sedem prædictam reuocamus, ac Prælatis in eadem ciuitate occasione Concilij huiusmodi existentibus inde vsq; ad tempus per nos declarandum prædictum quo eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & Abbates, ac alios in litteris posterioris indictionis Concilij huiusmodi comprehensos sub periurij, ac alijs in eisdem litteris contentis pœnis Cõcilio prædicto iuxta formam ipsarum litterarum adesse, et interesse voluimus, recedendi licentiam concedimus. Decernentes ex nunc irritum & inane, si secus super his a quocunq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis cæterisq; contrarijs quibuscunque. Nos.n.vt hæ nostræ litteræ, et in eis contẽta quæcunq; ad notitiã omnium (quorum interest) perueniant, sciantq; cuncti, se ad tempus declarãdum prædictum quo Concilium huiusmodi prosequi, & continuare, ac dante Domino perficere intendimus præsto esse debere, & ad id sub pœnis prædictis teneri, nec aliquis illorum ignorantiæ excusationem prætendere possit. Volumus, & mandamus, vt in Basilica sancti Petri de Vrbe (cum inibi populi multitudo ad diuina audienda conuenerit) palam clara voce per Curiæ nostræ Cursores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectæq; in dictæ Basilicæ, necnon Cancellariæ Apostolicæ valuis affigantur,

vbi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiu expositæ pendeant. Cumq; inde amouebuntur earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa, transumptis quoq; earum quæ manu publici Notarij scripta, aut subscripta & Sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munita fuerint, vt fides certa, & indubitata habeatur pariter mandamus, atq; decernimus. NVLLI Ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum suspensionis, nunciationis, relaxationis, reuocationis, concessionis, decreti, voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ. Millesimo Quingentesimo Quadragesimotertio. Pridie Non. Iulij. Pontificatus Nostri Anno Nono.

Io. B. de Bernardis.

ANNO A Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimotertio. Indictione prima. Die vero Mercurij Decimanona Mensis Septembris. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Pauli diuina prouidentia Papæ Tertij, Anno nono. Retroscriptæ litteræ Apostolicæ lectæ, pu-

blicatæ, & affixæ fuerunt in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe dum diuina celebrarentur, & populi multitudo ad diuina audieñ. conuenerit, & valuis, seu portis Cancellariæ Apostolicæ dimissisq; eisdem retroscriptis litteris in eisdem locis per multum temporis spacium affixis dimissisq; copijs earundem retroscriptarum litterarum in eisdem valuis similiter affixis per nos Io. Doliatoris, et Mathurinum Menandi prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Dominicus Vaquer magister Cur.